

حقوق مدنی تحلیلی

جلد اول

دکتر محمود حبیبی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد واحد تهران شمال

تقدیم به

روان‌تاناک استاد فرهیخته

زنده‌یاد دکتر مهدی شهیدی

که عمر پربرکت خویش را در راه توسعه و تعالی دانش حقوقی به کار بست.

فهرست مطالب

۲۱	فهرست علائم اختصاری اصطلاحات.....
۲۳	پیش‌گفتار.....
۲۵	مقدمه.....
۲۷	بخش اول - ضمانت اجرای عدم رعایت مصلحت موکل در عقد وکالت.....
۲۷	طرح بحث.....
۲۹	فصل اول: ایجاد حق فسخ برای موکل.....
۳۰	فصل دوم: بطلان قرارداد.....
۳۲	فصل سوم: مطالبه خسارت.....
۳۲	مبحث اول: اصل صحت قراردادها و تعهدات.....
۳۳	مبحث دوم: اصل لزوم.....
	مبحث سوم: حمایت از حقوق اشخاصی که برحسب ظاهر و به نحو متعارف با وکیل
۳۴	معامله نموده‌اند.....
۳۶	فصل چهارم: عدم نفوذ.....
۳۸	نقد و بررسی.....
۴۳	بخش دوم - قیدیت یا ظرفیت زمان نسبت به تعهدات.....
۴۳	طرح بحث.....
۴۳	فصل اول: موارد امکان مطالبه خسارت تأخیر یا عدم انجام تعهد.....

۶ □ حقوق مدنی تحلیلی - جلد اول

مبحث اول: تصریح در قرارداد.....	۴۴
مبحث دوم: حاکمیت عرف.....	۴۴
مبحث سوم: تعهد قانوناً موجب ضمان باشد.....	۴۴
فصل دوم: تحلیل فقهی و حقوقی قیدیت یا ظرفیت زمان در حوزه تعهدات و آثار آن.....	۴۵
مبحث اول: وجود قراین و امارات مبنی بر قیدیت یا ظرفیت.....	۴۵
مبحث دوم: عدم وجود قراین و امارات مبنی بر قیدیت یا ظرفیت.....	۴۷
گفتار اول: شک در رافع.....	۴۹
گفتار دوم: شک در رافعیّت موجود.....	۴۹
گفتار سوم: شک در مقتضی.....	۵۰
بخش سوم - موارد لزوم توافق اراده طرفین.....	۵۵
طرح بحث.....	۵۵
فصل اول: کلیات.....	۵۶
مبحث اول: نوع عقد و خصوصیات آن.....	۵۶
مبحث دوم: ماهیت مورد معامله.....	۵۷
مبحث سوم: کمیت مورد معامله.....	۵۸
مبحث چهارم: اوصاف مهم مورد معامله.....	۵۸
فصل دوم: تمایز بنیادین «ماهیت مورد معامله» عین معین و کلی فی الذمه از حیث توافق اراده طرفین.....	۵۹
فصل سوم: تمایز بنیادین «اوصاف مهم» مورد معامله عین معین با کلی فی الذمه از حیث توافق اراده طرفین.....	۶۰
فصل چهارم: تمایز بنیادین «ماهیت مورد معامله» و «اوصاف مهم» در بیع عین معین از حیث توافق اراده طرفین.....	۶۲
نقد و بررسی.....	۶۲
مبحث اول: اختیار تأخیر ثمن.....	۶۳
مبحث دوم: تلف مبیع قبل از تسلیم.....	۶۴

فهرست مطالب □ ۷

بخش چهارم - تحلیل حقوقی تقسیمات عقد در حقوق ایران	۶۷
طرح بحث	۶۷
فصل اول: تقسیم عقد از حیث دوام و بقا	۶۷
مبحث اول: ضابطه تمیز و تشخیص عقد لازم از عقد جایز	۶۸
مبحث دوم: حاکمیت اصالة اللزوم در صورت تردید در لزوم یا جواز عقد	۶۹
گفتار اول: شبهه حکمیة	۷۱
گفتار دوم: شبهه موضوعیة	۷۱
مبحث سوم: تأثیر توافق طرفین در تغییر ماهیت لزوم و جواز عقد	۷۱
نقد و بررسی	۷۲
مبحث چهارم: وضعیت لزوم و جواز قراردادها و تعهدات	۷۵
گفتار اول: عقد حق انتفاع	۷۵
بند اول: عقد حق انتفاع عمری و رقبی به صورت غیر معوض	۷۶
بند دوم: عقد حق انتفاع عمری و رقبی به صورت معوض	۷۶
بند سوم: عقد حبس مطلق	۷۶
گفتار دوم: عقد مزارعه و مساقات	۷۷
گفتار سوم: عقد مضاربه	۷۸
گفتار چهارم: عقد جعالة	۸۰
گفتار پنجم: عقد شرکت	۸۳
نقد و بررسی	۸۴
گفتار ششم: عقد ودیعه	۸۵
گفتار هفتم: عقد عاریه	۸۵
گفتار هشتم: عقد وکالت	۸۶
گفتار نهم: عقد ضمان	۸۷
بند اول: ضمان نقل ذمه به ذمه	۸۸
بند دوم: ضمان ضم ذمه به ذمه	۸۹
گفتار دهم: عقد حواله	۹۰
گفتار یازدهم: عقد کفالت	۹۱

۸ □ حقوق مدنی تحلیلی - جلد اول

- گفتار دوازدهم: عقد صلح..... ۹۳
- گفتار سیزدهم: عقد رهن ۹۴
- بند اول: لزوم و جواز عقد رهن با توجه به تحولات مقررات ثبتی ۹۴
- بند دوم: وضعیت حقوقی وکالت در فروش عین مرهونه در قانون مدنی..... ۹۵
- بند سوم: سیر تحولات فروش عین مرهونه در ماده ۳۴ قانون ثبت و قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر مصوب ۱۳۹۴..... ۹۶
- بند چهارم: تحلیل رویه قضایی در مواجهه با قراردادهای رهنی..... ۹۸
- ۱- وکالت در فروش عین مرهونه با توجه به ماده ۱۹ قانون رفع موانع تولید مصوب ۱۳۹۴..... ۹۸
- ۲- تعارض بیع نامه عادی مقدم با سند رهنی مؤخر..... ۹۹
- ۱-۲- اعتبار بیع نامه عادی با تاریخ مقدم..... ۹۹
- ۲-۲- اعتبار سند رسمی مؤخر در مواجهه با سند عادی مقدم..... ۱۰۰
- ۳- وجود اختلاف در قراردادهای بانکی و سند رهنی..... ۱۰۰
- ۴- تأثیر اسناد رهنی در صدور و اجرای احکام قضایی و داوری..... ۱۰۱
- نقد و بررسی..... ۱۰۲
- گفتار چهاردهم: عقد هبه ۱۰۷
- نقد و بررسی..... ۱۰۹
- گفتار پانزدهم: عقد قرض..... ۱۱۱
- نقد و بررسی..... ۱۱۳
- گفتار شانزدهم: وصیت تملیکی..... ۱۱۴
- بند اول: وضعیت عقد نسبت به موصی..... ۱۱۵
- بند دوم: وضعیت عقد نسبت به موصی له..... ۱۱۶
- ۱- رد موصی له پیش از فوت موصی..... ۱۱۷
- ۲- رد موصی له بعد از فوت موصی..... ۱۱۷
- نقد و بررسی..... ۱۱۸
- گفتار هفدهم: وصیت عهدی..... ۱۱۹
- گفتار هجدهم: عقد وقف..... ۱۲۰

فهرست مطالب □ ۹

۱۲۲	نقد و بررسی
۱۲۶	فصل دوم: تقسیم عقد از جهت کیفیت انشا
۱۲۶	مبحث اول: مفاهیم
۱۲۷	گفتار اول: شرط
۱۲۷	بند اول: شرط ضمن عقد
۱۲۷	بند دوم: شرط بنایی
۱۲۸	بند سوم: شرط ضمنی عرفی
۱۲۸	گفتار دوم: تعلیق
۱۲۸	گفتار سوم: انشا، منشا و اثر
۱۲۹	گفتار چهارم: تفاوت تعلیق با شرط
۱۲۹	مبحث دوم: وضعیت حقوقی عقد معلق در فقه
۱۳۰	گفتار اول: شرط متأخر
۱۳۱	گفتار دوم: واجب معلق
۱۳۱	گفتار سوم: واجب مشروط
۱۳۲	مبحث سوم: وضعیت حقوقی عقد معلق در حقوق ایران
۱۳۴	نقد و بررسی
۱۳۷	مبحث چهارم: آثار عقد معلق در حقوق ایران
۱۳۸	گفتار اول: آثار عقد معلق پیش از تحقق معلق علیه
۱۳۸	بند اول: تعهد و ملکیت ناشی از عقد معلق هنوز به وجود نیامده است
۱۳۹	بند دوم: در عقد معلق، متعهدله دارای حق خاص و قابل حمایت است
۱۴۰	گفتار دوم: آثار عقد معلق پس از تحقق معلق علیه
۱۴۰	نقد و بررسی
۱۴۳	بند اول: کاشفیت
۱۴۴	بند دوم: ناقلیت
۱۴۹	گفتار سوم: تأثیر توافق طرفین در مورد کاشفیت حصول معلق علیه
۱۵۰	نقد و بررسی
۱۵۲	گفتار چهارم: آثار عقد معلق در صورت عدم تحقق معلق علیه

۱۰ □ حقوق مدنی تحلیلی - جلد اول

فصل سوم: تقسیم عقد از جهت داشتن عوض.....	۱۵۳
مبحث اول: تفاوت عقد معوض با عقد غیرمعوض با شرط عوض.....	۱۵۵
نقد و بررسی.....	۱۵۶
مبحث اول: به شرط شیء.....	۱۵۷
مبحث دوم: به شرط لا.....	۱۵۸
مبحث سوم: لا به شرط.....	۱۵۹
گفتار اول: عقد موجد حق انتفاع.....	۱۵۹
گفتار دوم: عقد وکالت.....	۱۶۰
گفتار سوم: عقد صلح.....	۱۶۰
فصل چهارم: تقسیم عقد از نظر تاریخ حقوق یا الگوی ماهیتی.....	۱۶۲
مبحث اول: جایگاه اصل حاکمیت اراده در قراردادها و تعهدات بی نام.....	۱۶۳
گفتار اول: اصل اباحه و جواز.....	۱۶۳
گفتار دوم: حصری نبودن عقود و قراردادها.....	۱۶۳
مبحث دوم: ارتباط ماده ۱۰ قانون مدنی با عقد صلح.....	۱۶۵
مبحث سوم: لزوم رعایت شرایط اساسی صحت معاملات در عقود بی نام.....	۱۶۶
مبحث چهارم: ترکیب عقود معین با غیرمعین.....	۱۶۶
مبحث پنجم: جایگاه ماده ۱۰ قانون مدنی در ارتباط با عقود معین.....	۱۶۷
مبحث ششم: ارتباط ماده ۱۰ قانون مدنی با اصالة اللزوم.....	۱۷۰
فصل پنجم: تقسیم بندی عقد از جهت اثر ذاتی.....	۱۷۱
مبحث اول: تملیکی یا عهدی بودن عقد بیع در حقوق ایران.....	۱۷۲
گفتار اول: بیع عین معین.....	۱۷۲
بند اول: نمائات و منافع منفصله.....	۱۷۳
بند دوم: ضمان تلف یا خسارت به مورد معامله در مدت خیار.....	۱۷۳
گفتار دوم: بیع کلی در معین.....	۱۷۴
نقد و بررسی.....	۱۷۶
گفتار سوم: بیع کلی فی الذمه.....	۱۷۶
نقد و بررسی.....	۱۷۸

فهرست مطالب □ ۱۱

مبحث دوم: وضعیت تملیکی یا عهدی بودن عقد بیع در حقوق تطبیقی و تجارت	
بین‌الملل.....	۱۸۱
گفتار اول: حقوق انگلیس.....	۱۸۱
گفتار دوم: حقوق آلمان.....	۱۸۲
گفتار سوم: حقوق فرانسه.....	۱۸۳
گفتار چهارم: حقوق مصر.....	۱۸۳
گفتار پنجم: کنوانسیون ۱۹۸۰ وین.....	۱۸۳
فصل ششم: تقسیم عقد از حیث مطلق یا مشروط بودن تأثیر اراده.....	۱۸۴
مبحث اول: تحلیل مبنایی عقود قصدی، تشریفاتی و عینی.....	۱۸۵
گفتار اول: عقد قصدی.....	۱۸۵
بند اول: پیشینه و وضعیت عقد قصدی در فقه اسلامی.....	۱۸۵
۱- آیات قرآنی.....	۱۸۶
۲- روایات.....	۱۸۷
۳- قاعده تبعیت عقد از قصد.....	۱۸۷
بند دوم: پیشینه و وضعیت عقد قصدی در نظام حقوقی ایران.....	۱۸۸
گفتار دوم: عقد تشریفاتی.....	۱۸۸
بند اول: پیشینه و وضعیت عقد تشریفاتی در حقوق اروپایی.....	۱۸۹
بند دوم: پیشینه و وضعیت عقد تشریفاتی در نظام حقوقی ایران.....	۱۹۰
بند سوم: موارد و مصادیق قابل‌بحث در مورد عقد قصدی و تشریفاتی.....	۱۹۱
۱- عقد وقف.....	۱۹۲
۲- عقد نکاح.....	۱۹۳
۳- انتقال حق کسب، پیشه و تجارت.....	۱۹۴
۱-۳- انتقال حق کسب، پیشه و تجارت جزء عقود قصدی است.....	۱۹۴
۲-۳- انتقال حق کسب، پیشه و تجارت جزء عقود تشریفاتی است.....	۱۹۴
نقد و بررسی.....	۱۹۵
۴- معاملات و اقاله نسبت به‌عین و منافع کشتی‌های مشمول قانون دریایی	
ایران مصوب ۱۳۴۳/۶/۲۹.....	۱۹۷

۱۲ □ حقوق مدنی تحلیلی - جلد اول

- ۵- انتقال سهم الشرکه در شرکت با مسئولیت محدود..... ۱۹۸
- ۱-۵- انتقال سهم الشرکه جزء عقود تشریفاتی است..... ۱۹۹
- ۲-۵- انتقال سهم الشرکه با سند رسمی جزء ارکان عقد نیست. بلکه صرفاً شرط قابلیت استناد است..... ۱۹۹
- ۳-۵- انتقال سهم الشرکه جزء عقود قصدی است..... ۱۹۹
- نقد و بررسی..... ۱۹۹
- ۶- عقد بیمه..... ۲۰۱
- ۷- معامله اموال غیرمنقول ثبت شده با سند عادی..... ۲۰۲
- ۱-۷- نظام حقوقی ایران..... ۲۰۳
- ۱-۱-۷- عقد تشریفاتی..... ۲۰۴
- ۲-۱-۷- تملیک مؤخر یا مالکیت تعلیقی..... ۲۰۵
- ۳-۱-۷- معامله بین طرفین معتبر است لیکن در برابر اشخاص ثالث قابل استناد نیست..... ۲۰۵
- ۱-۳-۱-۷- ثبت سند به عنوان شرط تشکیل عقد بیع..... ۲۰۶
- ۲-۳-۱-۷- ثبت سند به عنوان شرط انتقال مالکیت..... ۲۰۶
- ۳-۳-۱-۷- ثبت سند به عنوان شرط قابل استناد بودن بیع مال غیرمنقول در برابر اشخاص ثالث..... ۲۰۶
- ۴-۳-۱-۷- ثبت سند به عنوان دلیل منحصر اثبات وقوع بیع..... ۲۰۷
- ۵-۳-۱-۷- ثبت سند به عنوان دلیل مؤثر اثبات وقوع بیع..... ۲۰۷
- ۶-۳-۱-۷- ثبت سند به عنوان دلیل قاطع اثباتی فقط در تعارض میان دارنده سند رسمی و دارنده سند عادی..... ۲۰۷
- ۴-۱-۷- عقد قصدی..... ۲۰۸
- نقد و بررسی..... ۲۱۰
- ۲-۷- نظام حقوق تطبیقی..... ۲۱۶
- ۱-۲-۷- حقوق فرانسه..... ۲۱۶
- ۱-۱-۲-۷- مفهوم قابل استناد بودن..... ۲۱۶
- ۲-۱-۲-۷- مفهوم شخص ثالث..... ۲۱۶

فهرست مطالب □ ۱۳

۲۱۷	۷-۲-۲- حقوق آلمان.....
۲۱۷	۸- قرارداد دآوری
۲۱۸	۹- معاملات اموال دولتی و شهرداری‌ها.....
۱-۹	معاملات دولتی جزء عقود قصدی هستند و تشریفات مناقصه و مزایده نقشی در تحقق و تشکیل عقد ندارد.....
۲۱۹	۹-۲- معاملات دولتی جزء عقود تشریفاتی است و رعایت تشریفات مناقصه و مزایده شرط تحقق و تشکیل قرارداد است.....
۲۲۰	۹-۳- معاملات دولتی جزء عقود تشریفاتی است لیکن رعایت مناقصه و مزایده شرط نفوذ و اعتبار قرارداد است نه شرط تحقق آن.....
۲۲۱	نقد و بررسی.....
۲۲۳	گفتار سوم: عقد عینی
۲۲۳	بند اول: عقد حق حبس
۲۲۳	بند دوم: عقد وقف
۲۲۴	بند سوم: بیع صرف
۲۲۴	بند چهارم: بیع سلم یا سلف
۲۲۴	بند پنجم: عقد رهن
۲۲۵	بند ششم: عقد هبه
۲۲۶	مبحث دوم: ارتباط و پیوند اعمال حقوقی قصدی، تشریفاتی و عینی با شرط نتیجه
۲۲۶	گفتار اول: امکان تحقق این عقود به صورت شرط نتیجه
۲۲۷	گفتار دوم: مؤدای شرط نتیجه.....
۲۲۸	گفتار سوم: مواردی که شرط نتیجه به نفس اشتراط حاصل نمی شود.....
۲۲۸	بند اول: شرط نتیجه معلق باشد.....
	بند دوم: تحقق یکی از عقود عینی یا اثر آن در قالب شرط نتیجه مورد توافق قرار گرفته و شرط به نفس اشتراط حاصل نمی شود.....
۲۲۹	بند سوم: موضوع شرط نتیجه تعهد به نفع شخص ثالث باشد.....
۲۲۹	گفتار چهارم: موضوع شرط نتیجه.....
۲۳۰	بند اول: موضوع شرط نتیجه تحقق ماهیت عقد قصدی یا تحقق اثر آن است.....

۲۳۱	بند دوم: موضوع شرط نتیجه تحقق خود ماهیت عقد عینی یا تحقق اثر آن است.....
۲۳۲	بند سوم: موضوع شرط نتیجه ایقاع تشریفاتی یا قصدی است.....
۲۳۳	بخش پنجم - تعلیق انحلال عقد.....
۲۳۳	طرح بحث.....
۲۳۳	فصل اول: تحلیل فقهی و حقوقی تعلیق انفساخ عقد.....
۲۳۴	مبحث اول: انفساخ عقد بدون انشا.....
۲۳۴	مبحث دوم: سببیت وجود عقد برای عدم آن.....
۲۳۵	فصل دوم: تفاوت تعلیق انحلال عقد با نهادهای مشابه.....
۲۳۵	مبحث اول: تفاوت تعلیق در انحلال عقد با تعلیق در تشکیل قرارداد.....
۲۳۵	مبحث دوم: تفاوت تعلیق در انحلال عقد با خیار شرط.....
۲۳۶	مبحث سوم: تفاوت تعلیق در انحلال عقد با حق فسخ معلق.....
۲۳۷	فصل سوم: صورت‌های تعلیق انحلال عقد.....
۲۳۷	مبحث اول: حصول معلق‌علیه خارج از اراده طرفین است.....
۲۳۷	مبحث دوم: حصول معلق‌علیه در حیطه اختیار و اراده طرفین است.....
۲۳۷	مبحث سوم: حصول معلق‌علیه وابسته به اراده شخص ثالث است.....
۲۳۸	فصل چهارم: قلمرو نفوذ تعلیق انحلال عقد.....
۲۳۸	مبحث اول: عقد وقف.....
۲۳۸	مبحث دوم: عقد ضمان.....
۲۳۹	مبحث سوم: عقد صلح.....
۲۴۱	فصل پنجم: لزوم یا عدم لزوم تعیین مدت برای تحقق معلق‌علیه.....
۲۴۳	فصل ششم: ناقلیت یا کاشفیت معلق‌علیه در تعلیق انحلال عقد.....
۲۴۵	فصل هفتم: تأثیر توافق طرفین در مورد کاشفیت معلق‌علیه.....
۲۴۶	نقد و بررسی.....

فهرست مطالب □ ۱۵

بخش ششم - ایفای تعهد به غیر موضوع تعهد ۲۵۱

۲۵۱ طرح بحث

۲۵۱ فصل اول: فقه

۲۵۳ فصل دوم: حقوق ایران

۲۵۳ مبحث اول: ماهیت ایفای تعهد به غیر موضوع تعهد

۲۵۴ مبحث دوم: تمیز ایفای تعهد به غیر موضوع تعهد از نهادهای مشابه

۲۵۷ نقد و بررسی

۲۵۷ گفتار اول: نقاط اشتراک

۲۵۸ گفتار دوم: نقاط افتراق

۲۶۰ فصل سوم: حقوق تطبیقی

۲۶۱ مبحث اول: نظام حقوقی کامن لا

۲۶۱ گفتار اول: حقوق انگلیس

۲۶۱ گفتار دوم: حقوق آمریکا

۲۶۱ مبحث دوم: نظام حقوقی رومی - ژرمنی

۲۶۲ گفتار اول: حقوق فرانسه

۲۶۲ گفتار دوم: حقوق آلمان

بخش هفتم - تحلیل فقهی و حقوقی فوریت و تراخی در خیارات ۲۶۵

۲۶۵ طرح بحث

۲۶۶ فصل اول: فوریت و تراخی در فقه اسلامی

۲۶۶ مبحث اول: دلایل نظریه فوریت

۲۶۷ مبحث دوم: دلایل نظریه تراخی

۲۶۷ گفتار اول: زمان ظرف حکم است

۲۶۷ گفتار دوم: زمان قید حکم است

۲۶۹ نقد و بررسی

۲۶۹ بند اول: ایراد دیدگاه فوریت

۲۶۹	بند دوم: ایراد دیدگاه تراخی
۲۷۰	فصل دوم: فوریت و تراخی در حقوق ایران
۲۷۱	مبحث اول: خیاراتی که اساساً از بحث فوریت و تراخی، خروج موضوعی دارند
۲۷۱	گفتار اول: خیار مجلس
۲۷۲	گفتار دوم: خیار حیوان
۲۷۲	گفتار سوم: خیار شرط
۲۷۲	مبحث دوم: خیاراتی که به حکم قانون باید با فوریت اعمال شوند
۲۷۲	گفتار اول: خیار رؤیت و تخلف وصف
۲۷۳	گفتار دوم: خیار غبن
۲۷۴	گفتار سوم: خیار عیب
۲۷۴	گفتار چهارم: خیار تدلیس
۲۷۶	مبحث سوم: خیاراتی که در مورد فوریت یا تراخی آنها تصریحی وجود ندارد
۲۷۶	گفتار اول: خیار تأخیر ثمن
۲۷۷	گفتار دوم: خیار تبعض صفقه
۲۷۷	گفتار سوم: خیار تخلف از شرط
۲۷۸	گفتار چهارم: خیار تفلیس
۲۷۸	گفتار پنجم: خیار تعدر تسلیم
۲۷۸	نقد و بررسی
۲۸۰	بند اول: تاریخ علم به حکم
۲۸۰	بند دوم: تاریخ علم به موضوع
۲۸۰	بند سوم: تاریخ علم به فوریت
۲۸۱	۱- تسری حکم ماده ۱۱۳۱ قانون مدنی به سایر قراردادهای و تعهدات
۲۸۱	۲- عدم تسری حکم ماده ۱۱۳۱ قانون مدنی به سایر قراردادهای و تعهدات
۲۸۲	تعهدات
۲۸۴	فصل سوم: فوریت و تراخی در حقوق تطبیقی و تجارت بین الملل
۲۸۴	مبحث اول: حقوق انگلیس
۲۸۴	مبحث دوم: کنوانسیون ۱۹۸۰ وین در مورد بیع بین المللی کالا

۲۸۷	بخش هشتم - تحلیل فقهی و حقوقی رابطه شرط و عقد
۲۸۷	طرح بحث
۲۸۸	فصل اول: فقه اسلامی
۲۸۸	مبحث اول: شرط جزئی از عوضین است
۲۸۹	مبحث دوم: شرط قید عقد است (نظریه قیدیت)
۲۹۰	مبحث سوم: شرط وصف مورد معامله است
۲۹۱	مبحث چهارم: شرط معلق علیه عقد است (نظریه تعلیقی)
۲۹۳	مبحث پنجم: شرط جز ظاهری و لئی یکی از عوضین است
۲۹۳	نقد و بررسی
۲۹۴	مبحث ششم: شرط جزء لئی یکی از عوضین است
۲۹۴	نقد و بررسی
۲۹۵	مبحث هفتم: شرط مظروفی است که در ظرف عقد قرار دارد (نظریه ظرفیت)
۲۹۷	فصل دوم: حقوق ایران
۲۹۸	مبحث اول: وابستگی شرط به عقد از حیث صحت و نفوذ
۲۹۸	مبحث دوم: وابستگی شرط به عقد از حیث لزوم
۲۹۸	نقد و بررسی
۲۹۹	گفتار اول: شرط فعل
۳۰۰	گفتار دوم: شرط صفت
۳۰۰	گفتار سوم: شرط نتیجه
۳۰۱	مبحث سوم: موارد چالش برانگیز در مورد نقض قاعده تبعیت شرط از عقد
۳۰۱	گفتار اول: مواردی که موضوع معامله به شرط مقدار معین معامله می‌شود
۳۰۳	گفتار دوم: تعیین اجرت‌المثل معادل اجرت‌المسمی بعد از انقضای عقد اجاره
۳۰۴	گفتار سوم: ضمان درک
۳۰۶	گفتار چهارم: قرارداد داوری
۳۰۶	بند اول: استقلال شرط در داوری تجاری بین‌المللی
۳۰۶	۱- قواعد داوری آنسیترال
۳۰۷	۲- قواعد داوری اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC)

۳۰۷	۳- قانون داوری تجاری بین‌المللی ایران مصوب ۱۳۷۶
۳۰۷	بند دوم: استقلال شرط در داوری داخلی
۳۱۱	بخش نهم - بررسی علم تفصیلی و علم اجمالی در عقود و قراردادها
۳۱۱	طرح بحث
۳۱۱	فصل اول: نظام حقوقی ایران
۳۱۲	مبحث اول: مفهوم معین بودن و مبهم نبودن مورد معامله
۳۱۲	گفتار اول: دیدگاه اکثریت
۳۱۲	گفتار دوم: دیدگاه اقلیت
۳۱۴	مبحث دوم: مفهوم علم تفصیلی و علم اجمالی
۳۱۴	گفتار اول: ماهیت
۳۱۴	گفتار دوم: اوصاف مهم
۳۱۵	گفتار سوم: کمیت مورد معامله
۳۱۶	مبحث سوم: مبانی فقهی و حقوقی ضرورت علم تفصیلی نسبت به مورد معامله
۳۱۶	گفتار اول: حدیث رفع غرر
۳۱۷	گفتار دوم: روایات خاص
۳۱۸	گفتار سوم: سیره عقلا
۳۱۸	گفتار چهارم: نظم اجتماعی و قضایی
۳۱۸	مبحث چهارم: ضابطه کفایت یا عدم کفایت علم اجمالی در عقود و قراردادها
۳۱۹	گفتار اول: تصریح قانون‌گذار
۳۱۹	گفتار دوم: مسامحه و احسان
۳۲۰	گفتار سوم: داوری عرف
۳۲۰	نقد و بررسی
۳۲۲	فصل دوم: حقوق تطبیقی و تجارت بین‌الملل
۳۲۲	مبحث اول: نظام‌های حقوقی
۳۲۲	گفتار اول: حقوق انگلیس
۳۲۳	گفتار دوم: حقوق فرانسه

فهرست مطالب □ ۱۹

۳۲۳	گفتار سوم: حقوق آمریکا
۳۲۴	مبحث دوم: کنوانسیون‌ها و اسناد منطقه‌ای و بین‌المللی
۳۲۴	گفتار اول: کنوانسیون ۱۹۸۰ وین در مورد بیع بین‌المللی کالا
۳۲۵	گفتار دوم: اصول قراردادهای تجاری بین‌المللی
۳۲۶	گفتار سوم: اصول اروپایی حقوق قراردادها
۳۲۶	گفتار چهارم: طرح پارلمان و شورای اتحادیه اروپا در مورد حقوق بیع مشترک اروپایی
۳۲۷	بخش دهم - تحلیل حقوقی ماده ۲۶۵ قانون مدنی
۳۲۸	فصل اول: اماره مدیونیت
۳۲۸	مبحث اول: سابقه تدوین ماده ۲۶۵ قانون مدنی
۳۲۹	مبحث دوم: دلالت ظهوری
۳۳۰	مبحث سوم: قاعده تصرف و استقراء در مواد قانونی
۳۳۰	گفتار اول: قاعده تصرف
۳۳۰	گفتار دوم: استقراء در مواد قانونی
۳۳۰	بند اول: ماده ۳۲۰ قانون تجارت
۳۳۱	بند دوم: ماده ۳۰۲ قانون مدنی
۳۳۱	بند سوم: ماده ۷۲۴ قانون مدنی
۳۳۲	فصل دوم: اماره عدم تبرع
۳۳۴	نقد و بررسی
۳۳۷	بخش یازدهم - روابط حقوقی طرفین در صورت فسخ، اقاله و انفساخ عقد
۳۳۷	طرح بحث
۳۳۹	فصل اول: ید متصرف ضمانی است
۳۴۱	فصل دوم: ید متصرف امانی است
۳۴۲	فصل سوم: ید متصرف بر حسب مورد ضمانی یا امانی است
۳۴۲	فصل چهارم: ید متصرف تابع احکام مسئولیت قراردادی است

۳۴۳	نقد و بررسی.....
۳۴۷	بخش دوازدهم - تسلیم مال موضوع تعهد به ثالث غیرمأذون.....
۳۴۸	فصل اول: شخصی که مورد تعهد باید به او تأدیه شود.....
۳۴۸	مبحث اول: شخص داین
۳۴۸	مبحث دوم: وکیل داین یا شخصی که قانوناً حق قبض دارد.....
۳۴۹	مبحث سوم: حاکم یا قائم مقام او
۳۵۰	فصل دوم: تسلیم مال موضوع تعهد به داین ظاهری
۳۵۲	مبحث اول: وکالت ظاهری
۳۵۲	مبحث دوم: قائم مقام تجاری
۳۵۲	مبحث سوم: پرداخت دین به وراثی که تصدیق انحصار وراثت اخذ نموده‌اند.....
۳۵۳	فصل سوم: آثار تأدیه به شخص ثالث غیرمأذون
۳۵۴	نقد و بررسی.....
۳۵۴	مبحث اول: کاشفیت رضایت متعهدله
۳۵۵	گفتار اول: تسلیم عین معین
۳۵۵	گفتار دوم: تسلیم مال کلی
۳۵۶	مبحث دوم: ناقلیت رضایت متعهدله
۳۵۷	گفتار اول: تسلیم عین معین
۳۵۸	گفتار دوم: تسلیم مال کلی
۳۵۹	فهرست منابع و مآخذ.....
۳۵۹	الف: منابع فارسی.....
۳۵۹	۱. فهرست کتاب‌ها
۳۶۳	۲. فهرست مقالات
۳۶۵	۳. جزوه‌ها.....
۳۶۵	ب: منابع عربی
۳۶۸	ج: منابع انگلیسی.....

فهرست علائم اختصاری اصطلاحات

جلد	ج
چاپ	چ
صفحه	ص
صفحات	صص
رجوع کنید	ر.ک
هجری قمری	ه.ق
هجری شمسی	ه.ش
میلادی	.م

ABBREVIATIONS

- 1- CISG Convention on Contract for The International Sale of Goods (1980)
- 2- PECL Principles of European Contract Law (1998)
- 3- PICC Principles of International Commercial Contract.
- 4- p..... Page
- 5- PP..... Pages
- 6- UNIDORIT..... International Insitute for the Unification of Private Law.
- 7-UNIDORIT PRINCIPLES.....Principles of International Commercial Contract (1994)
- 8- UNCITRAL.....United Nation Commission on International Trade Law